

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1310380

Datum 22 januari 2018
Betreft Incidenten bij studentenverenigingen

Afgelopen twee jaar hebben diverse incidenten plaatsgevonden bij studentenverenigingen in Nederland. Uw Kamer heeft mij verzocht hierop te reageren middels een brief. Daarnaast heb ik u vandaag ook mijn schriftelijke antwoorden toegestuurd op de vragen van het lid Van den Hul over de meest recente gebeurtenissen bij studentenverenigingen. In die antwoorden geef ik aan dat ik alle vormen van geweld en intimidatie, zowel fysiek als mentaal, afkeur. Dergelijke incidenten hebben niets te maken met het kennismaken met elkaar, het studentenleven en specifiek de studentenvereniging.

Instellingen, zowel hogescholen als universiteiten, hebben afspraken gemaakt met studentenverenigingen over de introductietijden. Dit betreffen afspraken over onder andere alcoholgebruik, slaaptijden en fysiek contact. Ik vind het goed dat deze afspraken bestaan en zie dat instellingen bij incidenten adequaat reageren. Maatregelen, zoals het opschorten van bestuursbeurzen en subsidies, worden niet geschuwd. Ook hebben instellingen besloten om sommige studentenverenigingen (tijdelijk) niet meer welkom te laten zijn bij diverse academische aangelegenheden. Dat vind ik goede signalen.

Daarbovenop hebben de verschillende betrokken verenigingen aangegeven dat zij inzetten op een verandering van hun cultuur op basis van een stevige zelfreflectie. Ik vind het belangrijk dat in dit kader binnen de vereniging ook een kritisch gesprek wordt gevoerd over de noodzaak van de geïnstitutionaliseerde, ongelijkwaardige verhouding tijdens ontgroeningen en introductietijden. Onderwijsinstellingen kunnen ook een rol spelen in deze dialoog.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Engelshoven